



BENEŠ JE ZAPRETIL NASPROTNIKOM Z VOJNO

ZASTOPNIK MADŽARSKE TRDI, DA JE BILA ZAROTA PROTI KRALJU SKOVANA V AMERIKI

Liga narodov si prizadeva odpraviti napetost. — Beograjska vlada pravi, da ne mobilizira. — Diplomatski odnosi med Jugoslavijo in Madžarsko zaenkrat še niso prekinjeni. — Pogodba za boj proti teroristom. — Sovjetska unija bo pomagala Mali antanti.

Na posebni seji sveta Lige narodov v Ženevi, ki se je bavila z jugoslovanskimi obdolžitvami proti madžarski vladi, je čehoslovaški zunanji minister dr. Beneš javno pretel z vojno, če bi katerakoli država dvignila roko proti članicam Male antante. — Omenil je tudi, da bi v takem slučaju podpirala balkanske države Sovjetska unija.

V imenu Madžarske je odgovarjal njen delegat Tibor Eckhardt, ki je rekel, da je Madžarska popolnoma nedolžna pri umoru jugoslovanskega kralja Aleksandra ter da je bila zarota proti njemu skovana med Hrvati v Ameriki.

Na nekem hrvatskem zborovanju v Youngstown, Ohio, so baje hrvatski govorniki javno izjavljali, naj zadene Aleksandra ista usoda kot jo zaslužijo vsi tirani.

Seja je bila sprva mirna. Francija je obljubila, da ne bo za časa plebiscita v Saaru poslala tja svojega vojaštva, dočim je Anglija predlagala, naj se vrši plebiscit pod nadzorstvom mednarodne policijske sile.

Nato je začel govoriti čehoslovaški ministrski predsednik Beneš ter večkrat imenoval besedo — "vojna".

Zatrjeval je, da so na delu zarotniki, ki skušajo z vsemi mogočnimi sredstvi uničiti države, katere so nastale po versailleski mirovni pogodbi. Zarota, ki se je kovala v južnem delu Madžarske, je bila naperjena proti Jugoslaviji, dočim so se teroristi v severnem delu Madžarske zarotili proti Čehoslovski.

Beneš, čigar prizadevanju se je treba v prvi vrsti zahvaliti, da je bila ustanovljena Mala antanta se je skliceval na predlog turškega delegata Rudžibaja, kateri je predlagal, naj se sklone pogodba za pobijanje terorizma.

— Če bi danes obstajala taka pogodba med Malo antanto in Madžarsko, — je dejal Beneš, — bi bila vsled terorističnih dejanj, naperjenih proti Jugoslaviji, spoznana Madžarska krivim, in Mala antanta bi imela pravico braniti se z oboroženo slo.

Poudarjajoč, da je Sovjetska unija na strani Male antante, je dejal Beneš: — Vojna med Jugoslavijo in Madžarsko bi postala bolešno in strašno dejstvo, če bi bil Aleksander umorjen pred svetovno vojno ali pred ustanovitvijo Lige narodov.

— Če bo v bodočnosti kdo dvignil roko proti Čehoslovski, Jugoslaviji ali Romunski, bo ta katastrofa neizogibna.

Madžarski zastopnik je izjavil: — Tajna zarotniška organizacija, ki je imela svoj glavni stan v Jugoslaviji, je pripravila umor. Aleksandra so obsodile na smrt hrvatske in teroristične organizacije, ki niso imele svojega sedeža na Madžarskem. Hrvatski časopisi so pisali o tem atentatu in na Hrvatskih shodih v Ameriki je bila izrečena nad kraljem Aleksandrom smrtna obsodba.

BEOGRAD, Jugoslavija, 7. decembra. — Jugoslovanska vlada je danes izjavila, da so vse vesti o koncentraciji jugoslovanskega vojaštva ob madžarski meji neresnične. Izza umora jugoslovanskega kralja nima Jugoslavija na madžarski meji niti enega vojaka več ob meji kot jih je imel prej.

Svarilo pred oboroževanjem na morju

MEDNARODNE ČETE ZA SAAR

Anglija je nepričakovano spremenila svoje stališče. — Ob času plebiscita bodo v Saaru mednarodne čete.

Ženeva, Švica, 7. decembra. Ker je slednjic Anglija glede Saara izpremenila svoje stališče, se Liga narodov pripravlja, da vzdržuje tekom plebiscita v Saaru red z mednarodnimi četami, v katerih ne bodo niti francosko, niti nemški vojaki.

Pred začudenim občinstvom je Francija to predlagala in Anglija, Italija in Čehoslovaška so takoj obljubile, da pošejo v Saar svoje vojaške oddelke pod pogojem, da v to privoli tudi Nemčija. Vsled tega je odvisno samo od Nemčije, ako bo mednarodno vojaštvo vzdrževalo red med plebiscitom v Saaru.

Nemška vlada je že naznanila, da ne nasprotuje mednarodni policiji, da skrbi za red med saarskim plebiscitom.

Mogoče bodo pri tej policiji udeležene tudi sovjetske komunistične čete, kajti sovjetski zunanji komisar Maksim Litvinov je z veseljem pozdravil ta predlog, rekel pa je, da se mora v tem nepričakovanem presenečenju posvetovati s svojo vlado. Obljubil pa je, da bo zastavil vse svoje sile, da pregovori sovjetsko vlado, da v to pristane.

Do sedaj še ni bilo naznanjeno, kako močna bo ta mednarodna policija, toda nekateri so mnenja, da bo štela od 1000 do 2000 mož.

Tuje vojaštvo bo poslano v Saar okoli Božiča ter bo ostalo še po plebiscitu 13. januarja toliko časa, dokler bodo okolščine zahtevale.

KOMUNIST OBŠOJEN NA SMRT

Dunaj, Avstrija, 7. decembra. — Vojno sodišče je danes obsodilo na smrt 31-letnega komunističnega Karla Ditscheina, ker so pri njem našli dve bombi. Ditscheiner bo obesen.

PREPREČEN PUČ

Lima, Peru, 7. decembra. — Iz Cuzco poročajo, da je bila tam zatrta zarota, čije namen je bil strmoglavit sedanjo vlado. Večje število zarotnikov je bila aretiranih.

Diplomatski odnosi med Jugoslavijo in Madžarsko še niso prekinjeni, nihče pa ne ve, kaj bo prinesla bodočnost.

BUDIMPEŠTA, Madžarska, 7. decembra. — Danes je vprizorilo dijaštvo burne demonstracije proti Jugoslaviji. Malo je manjkalo, da dijaki niso navalili na jugoslovanski konzulat.

Policija jih je le s težavo pregnala.

SNEG IN MRAZ NA ZAPADU

Po srednjem zapadu je zapadlo mnogo snega. Hud mraz v krajih poletne suše. — New York ima primeroma gorko vreme.

Prava zima po starem običaju — s snegom in mrazom — je zavladala po severu in osrednjem zapadu Združenih držav.

Še celo tako nizko, kot v Kansas City, Mo. je padel toplotmer na 24 stopinj Fahrenheita in bela odeja se razprostira po mestih in po deželi, medtem ko je zimski bog ob kanadski meji menda hotel pokazati, kaj more in je potisnil živo srebro do 16 stopinj pod ničlo.

Pa tudi v Sioux Falls, S. D. je kazal toplotmer 10 stopinj pod ničlo. South Dakota, ki je letošnje poletje največ trpela vsled velike suše, je pokrita z zimskim plaščem.

V Chicagu so drseli avtomobili in tudi pešci po snegu in ledu. Zapadlo je šest palcev snega. Toplotmer se je znižal do ničle. Toda Čikažani se morajo pripraviti še na vse kaj hušje, kajti vremenski urad napoveduje za prihodnje dni 15 stopinj pod ničlo.

Kanada, seveda, si ne pusti vzeti rekorda. Tako poročajo iz White River, Ont., 30 stopinj pod ničlo.

Iz Rocky Mountains poročajo različno vreme. V Sheridanu je deževalo, v Yellowstone Parku pa je zapadlo mnogo snega.

Solnena California je ostala solnena, toda po Sierrri leži 24 čevijev debel sneg. V Oklahoma City je pri smelhlajočem solncu kazal toplotmer 40 stopinj toplote, toda v Sheldan, Wyo. je bilo 15 stopinj pod ničlo, in prebivalstvo mesta pričakuje, da bo sneženi vihar, ki prihaja iz Nebraske, prinesel gorkejšje vreme.

FOKKERA NE PUSTE IZ GRŠKE

Atene, Grška, 7. decembra. Grška vlada ne pusti iz dežele znanega gradilca letal, Anthonyja G. Fokkerja, ker so ga zasačili pri fotografiranju vojaškega arzenala.

Naročite se na GLAS NARODA, največji slovenski dnevnik v Združenih državah.



Sergej Kirov

SVEČAN POGREB UMORJENEGA KOMISARJA

Kirovov pepel je bil svečano položen v Kreml. "Boljševiki se maščujejo, ne pa jokajo."

Moskva, Rusija, 7. decembra. — Sergej Kirov je bil v četrtek s častjo junaka položen k zadnjemu počitku. Medtem pa so sovjetski voditelji ponovili svojo prisego osvete proti sovražnikom revolucije.

Trupla 66 protirevolucionarjev, ki so bili v sredo ustreljeni, so zgovoren dokaz, da boljševiki ostanejo zvesti svoji prisegi. Med ustreljenimi je bila tudi ena žena.

"Boljševiki ne jokajo", je rekel tajnik kominterna (Tretje internacionale) Dimitrij Manuškij malo prej, predno je bil položen Kirovov pepel v zid Kremlja, "toda znamo se maščevati".

"Tovariš Kirov je mučenec kot Rosa Luxemburg in Karl Liebknecht", je nadaljeval Manuškij. "Sovražnike revolucije moramo pobiti brez milosti".

Predsednik sveta ljudskih komisarjev, Vjačeslav Molotov je rekel, da so morilec odposlanci razrednih sovražnikov. "Morajo biti izstreljeni", je rekel, "pa četudi so vsled boljševizma bili že tako oslabljeni, da morajo moše samo od zadržaj streljati".

Josip Stalin je imel svoj govor pred urno, katero je pomagal nesti na mrtvaški oder pred Ljenuvovo grobnico ter je bil navzoč pri vseh mrtvaških obredih z drugimi sovjetskimi voditelji.

Posamezni solnčni žarki s svega neba so le malo pripomogli, da bi olajšali mraz zgodnjega zimskega dne.

PROTI DRAŽENJU

Berlin, Nemčija, 7. decembra. — Vlada je odločno nastopila proti onim trgovcem, ki brez vsakega vzroka višajo cene svojemu blagu. Koj prvi dan je dala zapreti enoindvajset trgovin.

MORNARIŠKA POGODBA NE SME BITI PREKLICANA

LONDON, Anglija, 7. decembra. — Po odločnem, toda brezuspešnem prizadevanju, da bi mogla Japonsko odvrniti od njene namere, da se odpove washingtonski mornariški pogodbi iz leta 1922, je Amerika odkrito povedala svoje svarilo, da bi odpoved pogodbe imela za posledico mednarodno nezaupanje in drago tekmovanje v oboroževanju.

NOVI DOKAZI BODO OBTEŽILI HAUPTMANNNA

Državni pravdnik Anthony W. Hauck pravi, da bo B. Hauptmann brezdvomno spoznan krivim umora. — Našli so nove dokaze.

Flemington, N. J., 7. dec. — Državni pravdnik Anthony W. Hauck je nepričakovano in brez posebnih podatkov objavil naslednjo izjavo:

"V slučaju Bruno Richarda Hauptmanna so bili najdeni novi dokazi, da ni nikakega dvoma o tem, da je kriv umora Lindberghovega otroka. Zanj je električni stol gotov".

Več o tem ni hotel reči. Izvedelo pa se je, da sta se dva državna policista iz New Jerseyja zglasila pri državnem pravniku Samuelu Foleyju v Bronxu, kjer sta se posvetovala s pomožnim državnim pravnikom Edwardom F. Breslinom, pomožnim policijskim nadzornikom Henry Bruckmanom in uradnikom pomožnega državnega pravdnika Charlesom F. Brodiejem. Bruckman je načelnik policije v Bronxu, Brodie pa ima v oskrbi dokazne proti Hauptmannu.

Prvič, odkar je v zaporu, bo Hauptmannu prihodnje dni dovoljeno, da se brez vsakih prič razgovarja in posvetoje s svojim zagovorikom Lloydom Fisherjem. Fisher bo pripeljal s seboj stenografa, ki bo zapisal vse Hauptmannove izjave.

Fisher, ki je bil obveščan o govoricah, da so bili proti Hauptmannu najdeni novi dokazi, je rekel hladno: "O tem ničesar ne vem in tudi ne verjamem". Tudi generalni pravdnik Wilentz ni hotel o tem ničesar povedati.

Glavni Hauptmannov zagovornik Edward J. Reilly iz Brooklyna je rekel glede trditve državnega pravdnika Haucka: "Nikdo tega ne vzame za resno".

Reilly pa je priznal, da je slišal, da so nekateri Nemci v neworskem okraju Yorkville med nemškimi prebivalci pobirali sklad za Hauptmannovo zagovornišvo. Baje so že nabrali okoli \$500. Toda tega denarja do sedaj nista videla niti Reilly, niti Hauptmannova žena. Reilly je rekel, da je pisal policijskemu komisarju Valentinu pismo, v katerem ga prosi, da to zadevo preišče.

Ameriški posebni poslanik Norman H. Davis je izgovoril to svarilo, ki je v splošnem obrnjeno proti Japonski. Govoril je pred družtvom ameriških časnikarskih poročevalcev.

Njegov govor, ki je prva javna izjava ameriške politike od početka pogajanj med tremi mornariškimi veselimi, odkriva obenem, da je predsednik Roosevelt predlagal bistveno znižanje mornaric.

Ker ni prišlo do sporazuma glede znižanja mornaric — je rekel Davis — zato Združene države odločno vztrajajo pri svoji zahtevi, da ostane dosežena mornariška pogodba v veljavi. Po Davisovem zatrdilu je washingtonska pogodba napravila konec tekmi v oboroževanju na morju in je postavila zdrav temelj za mir na Pacifiku in na Daljnem Istoku. Ta pogodba je imela za svoj cilj "enakost v varnosti".

"Ako se opusti to načelo", je rekel Davis, "tedaj bo prišlo do mednarodnega nezaupanja in drugega tekmovanja v mornariškem oboroževanju, ne da bi pri tem kaka država imela kako korist.

"Noben narod ni skušal svoje volje vsiliti drugemu narodu, temveč vsak je bil pripravljen kaj bistvenega prinese k zaželjenemu cilju".

"Združene države so še za nadaljnje znižanje oboroževanja na morju", je nadaljeval Davis, "v soglasju z načeli, ki so bila postavljena v Washingtonu in Londonu. Po naročilu predsednika sem predlagal vsestransko znižanje v mornariškem oboroževanju, katero znižanje naj bi bilo tako, da ne bi izpremenilo razmerja moči udeležencev in da ne bi po teh pogodbah bila ogrožena zajamčena varnost".

Klaiper, Litvinska, 6. dec. Odredba, da se mora v 222 izmed 223 šol v memelskem okraju poučevati v izključno litvinskem jeziku, je zelo razburilo prebivalstvo in stariši so zagrozili s stavko otrok.

Do sedaj je bilo 208 samo nemških šol in 80 odstotkov trdi, da govore doma samo nemško.

Memelsko ozemlje je bilo pred vojno nemško. Po versailleskem miru so zavezniki vzeli pod svojo upravo. Ko se je svet ministrskih predsednikov posvetoval o tem, komu prepusti to ozemlje, so Litvinci leta 1923 celo pokrajino nenadoma zasedli.

Šolski boj v Litvinski

Šolski boj v Litvinski

Šolski boj v Litvinski

Šolski boj v Litvinski

Šolski boj v Litvinski

Šolski boj v Litvinski

Šolski boj v Litvinski

Šolski boj v Litvinski

KRATKA DNEVNA ZGODBA

ALEX BERRY:

IZBORNA KUCHARICA

Vsa zarača od sreče je stopila gospa Brichova iz lekarne. Pravkar se je tam tehtala na higienični tehnični in se prepričala, da je slušala zadnja dva tedna za dve kili.

sem se prepričala, da sem zo pet sluhala za dve kili... Zares? — je vzkliknila kuharica ogorčeno. — Če je tako, švam moram pa pravočasno povedati, gospa, da sem se odločila za štirinajstnevno odločilo.

Ali hočete zaborj portskega vina?... ali pa strojepisko, ki bi vam pisala na stroj pisma... Gospa Brichova, vsa izčrpana in razburjena, je že obupavala. Tedaj je končno gogspod Briche spoznal, da je nastopil ugoden trenutek, ko mora poseči vmes.

GLAS NARODA zopet pošiljamo v domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. Naročnina za stari kraj stane \$7. V Italijo lista ne pošiljamo.

POROKA IN LOČITEV V JEČI

Andor Remete in Marija Raboldova sta se seznanila v neki madžarski ječi. Remete jo je videl med vsakdanjim sprehodom, kako se je sprehajala tudi ona na dvorišču ženskega oddelka.

LAŽNI KARDINAL

Na ulici Via Tritone v Rimu se je pred dnevi pred palačo Colona ustavil pred draguljarno, kamor zahajajo rimski patriarhi, diplomati in vsa aristokracija.

posebnega sla v državno tajništvo, naj povpraša, kako je s kupčijo. Tam so bili seveda zelo presenečeni, kajti nihče ni ničesar vedel o kardinalu, ne o župniku.

ZRAČNI MANEVRI V AVSTRIJI

Dunaj, Avstrija, 6. dec. — Poročila avstrijskega časopisja o velikih avstrijskih zračnih manevrih, so razburila evropsko javnost in kažejo, da Avstrija ne mara v oborožitvi zaostati za Nemčijo.

DREYFUS NEVARNO BOLAN

Pariz, Francija, 6. decembra. Stotnik Alfred Dreyfus, ki je pred 40 leti v Dreyfusovi aferi igral glavno vlogo, je nevarno bolan na svojem posestvu v Brittanu v Franciji.

ISKANJE IMEN NA TURSKEM

Istanbul, Turčija, 6. dec. — V vsaki hiši se zvečer zbirajo družine okoli mize, da si izberejo svoje družinsko ime. Vlada zahteva, da je to vprašanje rešeno do 1. januarja.

TRJE POPILI 100 L ŽGANJA V ŠESTIH DNEH

V vasi Dugo Brdo blizu Sarajeva je kahal kmet Stipica Kapetanović žganje, ki ga je s svojima prijateljima sproti pil.

DRUŽINSKA TRAGEDIJA

Veliko senzacijo je izzval v Bačkem Jarku blizu Novega Sada samomor bogatega ekonomista Baltazarja Arasa.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno da kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto.

- CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Lauscha
COLORADO: Pueblo, Peter Cullig, A. Saftle
INDIANA: Indianapolis, Louis Banich
ILLINOIS: Chicago, J. Berclé, J. Lukanich
KANSAS: Girard, Agnes Močnik
MARYLAND: Kitzmiller, Fr. Vodopivec
MICHIGAN: Detroit, Frank Stular
MINNESOTA: Chisholm, Frank Gouze
MONTANA: Roundup, M. M. Panlan
NEBRASKA: Omaha, P. Broderick
NEW YORK: Gowanda, Karl Strnisha
OHIO: Barberton, Frank Troha
OREGON: Oregon City, Ore., J. Koblar
PENNSYLVANIA: Ambridge, Frank Jakše
WISCONSIN: Milwaukee, West Allis, Frank Štik
WYOMING: Rock Springs, Louis Tanchar

Povesti in Romani:

Agitator (Keramik) broš. 50
Andrej Hofer 50
Helenka vedrvalka 35
Belgrajski biser 35
Beli mecesen 40
Bele noči, mali junak 60
Božične darovi 35
Božja pot na Bledu 20
Božja pot na Šmarni gori 20
Cankar: Grešnik Lenard, broš. 70
Mimo življenja 80
Moje življenje 75
Romantične duše 60
Balkansko-Turška vojska 80
Boj in zmagaja, povest 20
Burska vojska 40
Beatni dnevniki 60
Čarovnica 25
Cvetina Borogradska 45
Čebelica 25
Črtice iz življenja na kmetih 35
Drobiz, in razne povesti — Spisal Mičičnik 60
Dekle Eliza 40
Dalmatinske povesti 35
Dolga roka 50
De Obrida in Bitolja 70
Deli z orožjem 50
Dve sliki: — Njiva; Starica (Meško) 60
Devica Oriantska 50
Dubovni boj 50
Dedek je pravil; Marinka in Škrajteljki 40
Elizabeta 35
Fajbiola ali cekov v Katakombah 45
Fra Barov Trunk 35
Filozofska zgodba 50
Fra Diavolo 50
Golopodarica sveta 40
Gostilne v stari Ljubljani 40
Grlika Mytologija 1.
Gusarji 75
Gusar v oblačih 80
Hindli Murat (Tolsta) 40
Hektarjev mol 50
Hedvika 40
Hindli Murat, njegova žena, vasilogica 75
Helena (Kmetova) 40
Hudo Brezdno (11. sv.) 35
Humorska, Groteska in Satira, vezano broširano 80
Izlet z Brončka 1.20
Izbrani spisi dr. H. Dolence 64
Iz tajnosti prirode 58
Iz modernega sveta, trdo vez. 1.60
Izbrani spisi dr. Ivan Mencinger, 2 zvezka 1.50
Igrače, broširano 80
Igraček 75
Jagnje 30
Janko in Metka (za otroke) 30
Jernat Zmagovatelj, Med plavovi 50
Jutri (Strug) trdo vez broš. 60
Jurčičevi spisi: Popolna izdaja vseh 10 zvezkov, lepo vezanih 16.
6. zvezek: Dr. Zober — Tugamer broširano 75
Juan Ilijerija (Povesti iz španskega življenja) 50
Kako se sem jaz ikal (Alešovec) I. zvezek 60
Kako sem se jaz ikal (Alešovec) II. sv. 60
Kako sem se jaz ikal (Alešovec) III. zvezek 60
Korejska brata, povest iz misijonov v Koreji 30
Krvna osveta 30
Kmečki punt (Senca) 60
Kuhinja pri kraljevi gosli nežel 50
Kaj se je Markaru sanjalo 25
Kazaki 60
Križev pot patra Kupljenika 70
Kaj se je izmislil dr. Ols 45
Kavstikovski zbrani spisi 90
1. sv. Povelj; Ode in elegije; Sonetje; Romane, balade in legende; Tolmaš (Levstik) 70
5. sv. Silka Lovšina in njegove kritike in polemike 70
Ljubljanske slike, Hišni lastnik, Trgovec, Kupčijski stražnik, Uradnik, Jezični doktor, Gostilničar, Klepetulja, Natakarcia, Dubovnik, itd. 60
Lucifer 1.
Marjetica 50
Materina žrtev 50
Moje življenje 75
Mali Lord 80
Milijonar brez denarja 75
Maron, kršćanski deček iz Libanona 25
Mladih zanikercevoj lastni življenje 75
Milinarjev Janez 50
Muzoline 40
Mrtili Gostaž 35
Mali Klatač 70
Mešija 60
Malenkosti (Ivan Albrecht) 25
Mladim arcem. Zbirka povesti za slovenska mladino 25
Možje 1.50
Na različnih potih 40
Notarjev nos, humoreska 35
Narod, ki izmirja 60
Naša vas, II. del, 9 povesti 90
Nova Erotika, trdo vez 70
Naša leta, trda vez 70
broširana 50
Na Indijskih otokih 50
Naši ljudje 40
Nekaj iz ruske zgodovine 35
Na krvavih poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pobodov bivšega slovenskega polka 1.50
Ob 50 letnici Dr. Janeza K. Kreka 25
Onkraj pragovna 25
Odkritje Amerike, trdo vezano mehko vezano 60
Prapredaneve zgodbe 50
Pasti in tanki 35
Pater Kajetan 1.
Pingvinski otok 60
Pravica kladiva 50

Knjigarna "Glas Naroda" SLOVENIC PUBLISHING COMPANY 216 West 18th Street, New York

